

Achtergrondinformatie Wet Werken naar Vermogen

Wat houdt de decentralisatie in?

Er komt één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt: de Wet Werken naar Vermogen (WWNV). Deze nieuwe wet gaat op 1 januari 2013 in en hervormt de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) en de Wet sociale werkvoorziening (WSW).

Doel van de nieuwe, bredere wet is dat iedereen werkt naar zijn of haar mogelijkheden, bij voorkeur bij een reguliere werkgever.

Met ingang van 1 januari 2012 is de huidige WWB reeds drastisch gewijzigd, waardoor de nadruk meer komt te liggen op de eigen verantwoordelijkheid. Jongeren hebben geen recht op bijstand als zij niet over een startkwalificatie beschikken en er is een wachttijd van vier weken ingevoerd voor deze groep. Daarnaast is er een huishoudinkomenstoets geïntroduceerd waardoor er nog maar recht bestaat op één uitkering per huishouden.

Met de invoering van de WWNV wordt de gemeente, naast de doelgroep die onder de WWB en WSW vallen, ook verantwoordelijk voor de groep jonggehandicapte die nog arbeidscapaciteit hebben¹. Er komt één participatiebudget waaruit de re-integratieactiviteiten voor zowel de doelgroepen uit de WWB en de Wajong als de oude doelgroep uit de WSW worden betaald. Op deze wet zijn tegelijkertijd een aantal bezuinigingsmaatregelen van toepassing, waaronder een grote reductie van het participatiebudget, waardoor met minder geld een veel grotere en meer diverse groep mensen moet worden bediend.

Het Rijk heeft een nieuw instrument, loondispensatie, in het leven geroepen om (reguliere) werkgevers over de brug te helpen om personen met een beperking in dienst te nemen: een werkgever hoeft dan niet het minimumloon te betalen als een werknemer dat (nog) niet zelfstandig kan verdienen. De gemeente vult het salaris aan tot maximaal het wettelijke minimumloon.

WSW

De huidige WSW maakt het mogelijk dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Met de invoering van de WWNV worden de indicatiecriteria van de WSW aangescherpt. Alleen mensen die in een beschutte werkomgeving kunnen werken krijgen nog een indicatie. Dat heeft tot gevolg dat het aantal mensen dat beschut werk krijgt, de komende jaren met tweederde afneemt. De overige mensen dienen een plek op de reguliere arbeidsmarkt te vinden. Op termijn zijn daardoor veel minder WSW plekken nodig. De herstructureringsfaciliteit helpt gemeenten en sw-bedrijven die omslag te maken en verbeteringen door te voeren.

WWB

De WWB is bedoeld voor inwoners die (tijdelijk) niet zelf kunnen voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan. Onderdeel van de WWB is de bijzondere bijstand (ook wel minimabeleid genoemd). Met de invoering van de WWNV verandert dat niet. Soms betreft dat een eenmalige jaarlijkse uitkering aan chronisch zieken, gehandicapten en ouderen. Er is ook een groep mensen die een langdurigheidstoeslag ontvangen omdat zij langer dan drie jaar op een minimumuitkering of een inkomen tot 110 procent van het minimumloon zijn aangewezen. De grootste groep mensen ontvangt bijzondere bijstand op grond van individuele omstandigheden zoals bijvoorbeeld medische kosten. Bijzondere bijstand wordt verleend naar draagkracht en er geldt een vermogensgrens.

¹ Tot 1 januari 2013 is het UWV (nog) verantwoordelijk voor deze doelgroep.

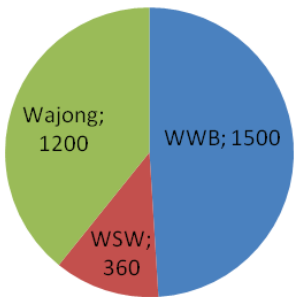
Wajong

Op dit moment is het UWV verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wajong. Als de Wajong opgaat in de Wwv gaat die verantwoordelijkheid voor een deel over naar de gemeente. Het UWV behoudt de verantwoordelijkheid voor mensen die geen arbeidscapaciteit hebben. Dat is de grootste groep. De jongeren die dit jaar (2012) instromen bij het UWV en wel over arbeidscapaciteit beschikken vallen vanaf 1 januari 2014 onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. De jongeren die zich melden vanaf 2013 hebben of geen arbeidscapaciteit en blijven instromen in de Wajong, of hebben wel arbeidscapaciteit en vallen onder de Wwv. Veel jongeren zullen echter niet in aanmerking komen voor een uitkering ingevolge de Wwv omdat zij nog thuis wonen en hun ouders over inkomen beschikken. Door de invoering van de huishoudtoets bestaat er daardoor geen recht op bijstand.

Planning

Het wetsontwerp Wet werken naar vermogen wordt naar verwachting half april behandeld in de Tweede kamer, naar verwachting vindt eind april de stemming plaats. De wet treedt op 1 januari 2013 in werking.

Doelgroepen

De huidige doelgroepen die (deels) de gevolgen ervaren van de Wwv zijn hiernaast afgebeeld. In januari 2012 ontvingen circa vijftienhonderd van onze inwoners een uitkering vanuit de Wwv. Ongeveer 360 mensen maken gebruik van de WSW. In onze gemeente is de AM Groep verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet. Vanuit Haarlemmermeer werken er bijna driehonderd mensen en er staan circa zestig mensen op de wachtlijst. Zo'n 75 van onze inwoners werken bij andere SW-bedrijven in omgeving, zoals Paswerk in Haarlem of Pantar in Amsterdam. Op dit moment ontvangen ongeveer twaalfhonderd jongeren in de gemeente Haarlemmermeer een Wajong uitkering. Van deze groep vallen per 1 januari 2014 alleen de jongeren die na 1-1-2012 een Wajong uitkering aanvragen en arbeidscapaciteit hebben, onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Door invoering van de huishoudinkomenstoets komen de meesten van hen mogelijk niet in aanmerking voor een uitkering ingevolge de Wwv.

Relaties (doelgroepen) met andere decentralisaties

Met de invoering van de Wwv wordt de gemeente, naast de doelgroep die onder de Wwv en WSW vallen, ook verantwoordelijk voor de groep jonggehandicapten die nog arbeidscapaciteit hebben². Hier proberen wij, daar waar mogelijk, de relatie te leggen met de transitie Jeugdzorg, AWBZ en Passend Onderwijs. Aanvullend bestaat er een relatie tussen de Wwv en de AWBZ, de meeste personen die onder de WAJONG regeling vallen hebben namelijk een AWBZ indicatie voor begeleiding. Verder verwachten we een relatie tussen de Sociale Werkplaats en het aantal nieuwe AWBZ mensen, hiertussen kan overlap bestaan of de mensen kunnen wellicht met loondispensatie aan het werk. Tot slot blijkt uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau dat ouder- en gezinskenmerken, zoals het ontvangen van een uitkering, sterk samenhangen met het gebruik van jeugdzorg.